

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO

- Journalnummer:** 2019-0199
- Klageren:** XX
1313 København K
- Indklagede:** Metroselskabet I/S v/Metro Service A/S
CVR-nummer: 21263834
- Klagen vedrører:** Kontrolafgift på 750 kr. grundet mobilbillet, som ikke var gyldig i den zone, hvor kontrollen foregik
- Parternes krav:** Klageren ønsker, at ankenævnet annullerer kontrolafgiften og gør gældende, at billetten var gyldig både tidsmæssigt og til det antal zoner, hun havde rejst i på kontroltidspunktet
- Indklagede fastholder kontrolafgiften
- Ankenævnets sammensætning:** Nævnensformand, landsdommer Tine Vuust
Rasmus Markussen
Torben Steenberg
Asra Stinus
Helle Berg Johansen

Ankenævnet for Bus, Tog og Metro har på sit møde den 11. december 2019 truffet følgende

AFGØRELSE:

Metro Service er berettiget til at opretholde kravet om betaling af kontrolafgiften på 750 kr.

Beløbet skal betales til Metro Service, som sender betalingsoplysninger til klageren.

Da klageren ikke har fået medhold i klagen, tilbagebetales klagegebyret ikke, jf. ankenævnets vedtægter § 24, stk. 2, modsætningsvist.

-oOo-

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

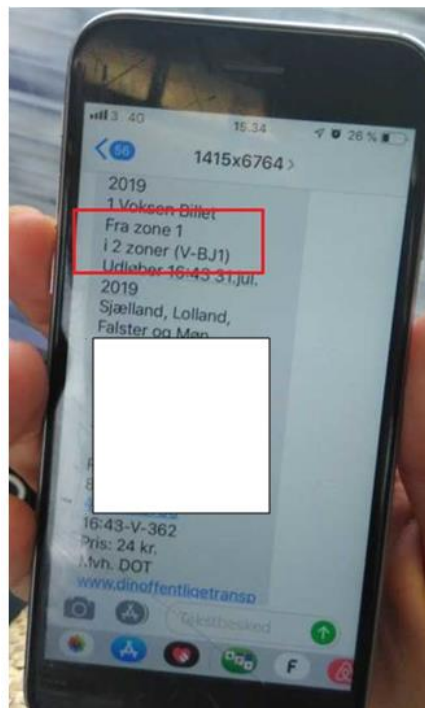
Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsan-

læg fx på www.domstol.dk, www.advokatnoeglen.dk og /eller eget forsikringselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

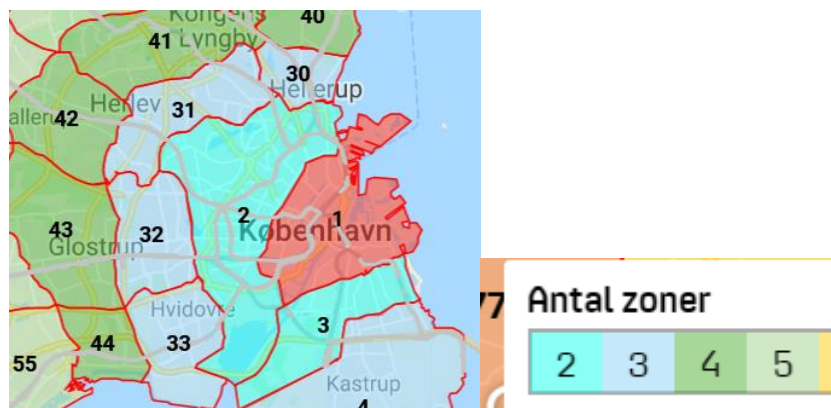
-oOo-

SAGENS OMSTÆNDIGHEDER:

Klageren havde købt en mobilbillet gyldig fra zone 01 i 2 zoner til kl. 16:43, inden hun den 31. juli 2019 steg om bord på Metroen på Lufthavnen st., der ligger i zone 04.

Ved kontrol i zone 04 Kastrup st., blev hun pålagt en kontrolafgift kl. 15:34, da en 2-zoners billet fra zone 01 efter ringzonesystemet kun er gyldig til rejse i zone 01, 02 og 03 (det turkise område), men ikke zone 04.

Klageren anmodede efterfølgende Metro Service om at annullere kontrolafgiften med den begrundelse, at kontrolløren i stedet for at udskrive en kontrolafgift skulle have bedt hende stå af og købe en yderligere zone. Hun havde flere stationer til at nå dette i, inden hun havde rejst de 2 zoner, som billetten var gyldig til.

Metro Service fastholdt kontrolafgiften den 15. august 2019 og henviste til, at kontrolafgiften var udstedt i zone 04, hvorfor hun manglede en zone til sin fulde rejse, samt at der på informationstavlerne på stationen er opsat zonekort til brug for udregning af det nødvendige antal zoner. Af disse fremgår det, at på korte rejser på enkeltbillet eller rejsekort skal passageren betale for antallet af zoner (farvezoner) inklusive den zone, hvor rejsen starter.

ANKENÆVNETS BEGRUNDELSE:

Klageren foreviste i kontrolsituationen i zone 04 en mobilbillet gyldig i to zoner fra zone 01. En billet, som er udstedt med gyldighed fra zone 01 er gyldig til rejse fra zone 01 til og med zone 03, når der rejses i retning mod Amager, og til og med zone 02, når der rejses i modsat retning. Dette fremgår af zonekortet med ringzonesystemet gengivet ovenfor (det røde og turkise område). Der tages udgangspunkt i den røde farve, som er zone 01, hvor billetten blev udstedt til at gælde fra.

Klagerens mobilbillet var derfor ikke gyldig i zone 04, og kontrolafgiften blev dermed pålagt med rette.

Det følger af selvbetjeningsprincippet for kollektiv transport, at passageren selv er ansvarlig for sin billets gyldighed, herunder også korrekte antal zoner, og ved mobilbilletter at billetten er købt til den korrekte startzone.

Zoneopdelingen i Hovedstadsområdet er grundlaget for beregning af en billets pris. Henset til muligheden for omgåelse af beregningsgrundlaget, og da det følger af DOT's Vejledningsdokument til rejsereglerne for Hovedstadsområdet, at udgangspunktet for beregningen altid er den zone, som fremgår som startzone på billetten, finder ankenævnet, at der ikke foreligger sådanne særlige omstændigheder, at klageren skal fritages for kontrolafgiften.

Det er derfor uden betydning, om rejsen foregik inden for det antal zoner, som billetten var gyldig til på kontroltidspunktet, idet billetten skal være udstedt i den zone, hvor rejsen påbegyndes.

Det bemærkes, at pligten til at betale kontrolafgift ikke er betinget af, om passageren bevidst har forsøgt at unddrage sig betaling. Dette er et område med stor mulighed for omgåelse af reglerne om at betale korrekt pris for rejsen, hvorfor ankenævnet ikke finder, at der er grundlag for at fravige reglerne om, at passageren selv bærer ansvaret for korrekt billettering.

RETSGRUNDLAG:

Ifølge § 2, stk. 1, jf. § 3 nr. 3 i lovbekendtgørelse nr. 686 af 27. maj 2015 om lov om jernbaner, gælder loven også for metroen. Af § 14 stk. 1 i lov om ændring af lov om trafikselskaber og jernbaneloven, fremgår jernbanevirksomhedernes adgang til at opkræve kontrolafgift og ekspeditionsgebyr for passagerer, der ikke foreviser gyldig rejsehjemmel (billetter og kort).

I henhold til § 4 i bekendtgørelse nr.1132 om kontrolafgifter af 08. september 2010, fastsætter jernbanevirksomheden bestemmelser om kontrolafgift i forretningsbetingelserne.

I de fælles landsdækkende rejseregler, som trafikvirksomhederne har vedtaget, præciseres hjemmelen til at udstede en kontrolafgift.

Det anføres således bl.a., at passagerer, der ikke på forlangende viser gyldig rejsehjemmel, herunder er korrekt checket ind på rejsekort til deres rejse, skal betale en kontrolafgift på 750 kr. for voksne. Det gælder også, hvis passageren har købt rejsehjemmel via en mobil enhed, der ikke kan kontrolleres, f.eks. hvis denne er løbet tør for strøm eller gået i stykker. Det er passagerens ansvar, at rejsehjemlen er endeligt modtaget på den mobile enhed før påstigning. Som passager uden gyldig rejsehjemmel betragtes også passager, der benytter kort med begrænset tidsgyldighed (f.eks. pensionistkort) uden for kortets gyldighedstid, eller hvis andre rejsetidsbegrænsninger ikke overholdes (f.eks. for hvornår cykler må medtages). Passagerer, der rejser alene på andres rejsekort personligt eller med en anden kundetype, end passageren er berettiget til, rejser uden gyldig rejsehjemmel. Kortindehaveren skal altid selv være checket ind på kortet på de rejser, hvor et rejsekort personligt benyttes. Rejsekortet må endvidere ikke være så slidt/tildækket, at navnet ikke kan læses.

Fra Vejledningsdokumentet om Ringzonesystemet:

”Ringzoner – billet og mobilklippekort

Når du rejser på enkeltbilletter til korte rejser og/eller mobilklippekort, betaler du for antallet af zoner, du kører i, inklusive den zone, hvor rejsen starter. Forestil dig, at der kastes en sten i vandet. Uden om dannes først én, så to, så tre ringe osv.

Udgangspunktet for rejsen er stedet (zonen), hvor stenen rammer vandet. Når man rejser på en 2-zoners billet, kan du rejse rundt i startzonen og den første rings område. På en 4-zoners billet kan du rejse rundt i startzonen, første, anden og tredje rings område osv.

Udgangspunktet er altid den zone, du starter i. Det er den, der fremgår som startzone på enkeltbilletten til korte rejser eller mobilklippekortet. Den tæller som første zone og er altid rød på de farvede zonekort, hvor din rejse starter. På stationer, der ligger på zonegrænsen, kan der være tale om, at flere stationer er udgangspunktet. Disse zoner er røde på zonekortene.”

PARTERNES ARGUMENTER OVER FOR ANKENÆVNET:

Klageren anfører følgende:

”Den 31/07 tog jeg metro fra Københavns Lufthavn med retning mod Kgs Nytorv. Allerede før første stop blev jeg billetteret af en konduktør der udskrev en bøde for manglende dækning af zoner helt frem til Kgs Nytorv.

Klage: Jeg havde gyldigt rejsehjemmel på det tidspunkt og det sted bøden blev udskrevet. Konduktøren kunne have bedt mig stige af inden Femøre Station hvor zonen skifter. Her kunne jeg have anskaffet yderligere rejsehjemmel. Det kan ikke være rigtigt, at der udstedes en bøde uden at jeg har overtrådt nogen regler. Jo jeg havde til hensigt at køre til Kgs Nytorv, men ikke uden gyldigt rejsehjemmel. Det kunne nemt være ordnet, der er kun få minutter mellem togene og rigelig med lejlighed til at a) enten stige af og tage en taxa, eller b) stige af og købe billet. Jeg forstår at på SMS billetten skulle der stå zone 4, men pris og

længde at rute jeg kan køre på er præcis det samme.

Konduktøren skulle have rådgivet om dette og ikke have udskrevet bøden.”

Indklagede anfører følgende:

”Metroen kører, i lighed med de øvrige kollektive trafikmidler i Hovedstadsområdet, efter et selvbetjeningssystem, hvor det er passagerens eget ansvar selv at sikre sig, at rejsehjemmel er gyldig og gælder til hele rejsen samt ved billetkontrol at kunne fremvise den gyldige rejsehjemmel på forlangende.

I de tilfælde, hvor der ikke på forlangende kan forevises gyldig rejsehjemmel, må det accepteres, at skulle betale en kontrolafgift, der for en voksen udgør kr. 750,-. Denne grundregel er en forudsætning for det selvbetjeningssystem, der gælder for rejser med kollektiv transport i Hovedstadsområdet. Ovenstående fremgår også af De fælles Rejseregler, som er tilgængelige på www.m.dk og på Din Offentlige Transport - <https://dinoffentligetransport.dk/kundeservice/raad-og-regler/alle-rejseregler/>, og dette fremgår tillige af informationstavlerne, som er opsat på alle stationer. På informationstavlerne henledes opmærksomheden også til De gule Opkaldspunkter, som findes flere steder på alle vores stationer. Disse opkaldspunkter sætter passageren i direkte kontakt til en operatør i vort kontrolrum, som er bemannet 24 timer i døgnet. Denne operatør vil kunne rådgive og vejlede for så vidt angår alle spørgsmål, der relaterer sig til metroen.

I den konkrete sag blev klager billetteret den 31. juli 2019 kl. 15:34 efter toget havde forladt Lufthavnen station (zone 04) på vej mod Kongens Nytorv (zone 01). Klager fremviste en 2 zoners mobilbillet gældende fra zone 01. Da klager ikke var i besiddelse af gyldig rejsehjemmel til zone 04 blev der udskrevet en kontrolafgift efter gældende regler.

Billetten som klager viste i kontrolsituationen blev fotograferet af stewarden: [gengivet ovenfor]

Af billetten fremgår tydeligt, at den er gyldig fra zone 01 og én ekstra zone – hvilket i praksis betyder at man med Metro kan køre fra zone 01 ud mod Vanløse station i zone 02 eller fra zone 01 og den anden vej ud af byen til og med henholdsvis Vestamager station eller Femøren station som begge er lokaliseret i zone 03. Men en billet gældende fra zone 01 i 2 zoner er ikke gyldig til en rejse med metro til/fra Lufthavnen.

Hvis man befinder sig i Lufthavnen og ønsker – som klager i den konkrete sag – at køre med metroen til Kongens Nytorv, skal man købe en 3-zoners billet gældende fra zone 04.

I de Fælles Rejseregler kan man blandt andet læse:

2.4. Brug af rejsehjemmel

Kunden skal ved modtagelsen af rejsehjemmel sikre sig, at det udleverede svarer til det ønskede. Kunden skal have gyldig rejsehjemmel ved indstigning herunder sikre sig, at rejsekortet er korrekt checket ind. Kunden kan forlænge rejsen ved et tilkøb af flere zoner til den ordinære rejsehjemmel. Tilkøbet skal foretages, mens den ordinære rejsehjemmel fortsat er gyldig. Regler for køb og brug af tilkøbshillet følger de almindelige regler for køb af rejsehjemmel

og

2.4.1. Brug af billetter og kort udstedt på pap, papir eller mobiltelefon

Det er kundens ansvar, at pap- eller papirbilletter (f.eks. Fårupkort) er korrekt udfyldt og gælder for hele rejsen og det område, der skal rejses i.

Billetter eller kort er gyldige i den periode og på den strækning samt det omstigningsområde eller det antal zoner, som er påtrykt billetten eller kortet.

Mobilklippekort er gyldige i den periode, og på den strækning samt det omstigningsområde eller det antal zoner, som antallet af stemplinger giver ret til.

Billetter og mobilklippekort skal også være gyldige i den fjerneste (dyreste) zone, som rejsen går igennem.

Klager gør gældende, at hun synes stewarden kunne have løst situationen på anden vis end ved at udskrive en kontrolafgift. Klager mener fx, at stewarden blot kunne have ladet hende stå af inden hun kom til Femøren station for at købe anden rejsehjemmel fordi hun, efter egen mening, havde gyldig billet til distancen mellem Lufthavnen og Kastrup (zone 04) hvor hun blev kontrolleret. Klager gør desuden gældende, at det kunne være underordnet om der stod zone 01 eller zone 04 på hendes billet, for prisen ville alligevel være den samme.

Men klager havde ikke gyldig billet til zone 04. Ifølge rejsereglerne er det passagerens eget ansvar at have gyldig billet til hele rejsen inden ombordstigning. Hvis man ikke kan fremvise gyldig rejsehjemmel ved billetkontrol kan det ikke sanktioneres at få lov at stå af toget for at købe anden rejsehjemmel og derved undgå at få en kontrolafgift.

Vi er ikke enig i klagers betragtning om vigtigheden af den korrekte startzone samt antallet af zoner. Som forklaret ovenfor kræver det en 3-zoners billet at køre med Metro fra Lufthavnen til Kongens Nytorv, og selv hvis klager havde fremvist en billet med den korrekte startzone så ville hun ikke have haft rejsehjemmel helt ind til Kongens Nytorv. Naturligvis *ville* klager have haft gyldig billet ved Kastrup/Femøren *hvis* startzonen havde været den korrekte zone 04 og hun var stået af i zone 03 og købt ny billet – men således var situationen jo ikke.”

På ankenævnets vegne

Tine Vuust
Nævningsformand